

IS ECHT LEER TE VERVANGEN MET
EEN ALTERNATIEF SOORT LEER?

FEMKE SCHAAP

KRISTY ILYAS

ANNE BENSCHOP

FLOOR KLAASSEN

WIJ VERGELIJKEN DE VOLGENDE LEERSOORTEN MET ELKAAR:

- REAL LEATHER
- FISH LEATHER
- FRUIT LEATHER
- SKAI LEATHER/ PU LEATHER

ONDERZOEKSPUNTEN:

- PRODUCTIE PROCES VAN VERSCHILLENDE LEER SOORTEN.
- VERGELIJKEN EN CONCLUSIES TREKKEN
- VOOR/ NADELEN
- ENQUETE
- PROEFJES

VERGELIJKING OP DE VOLGENDE PUNTEN:

- BRANDBAARHEID, HOE SNEL SMELT HET.
- PROCES, SCHADELIJKE STOFFEN DIERENLEED ETC.
- EIGENSCHAPPEN STERKTE, GEUR, BACTERIËN
- WAAR WORD HET VOOR GEBRUIKT.

REAL LEATHER

- 80 % KOMT UIT CHINA (MVO 2013)
- ITALIË IS DE GROOTSTE LEERPRODUCENT IN EUROPA, MET 62 % VAN DE TOTALE PRODUCTIE.

PRODUCTIE PROCES:

- BOERDERIJ

Ø DE LEEFOMGEVING EN VERZORGING VAN EEN DIER HEEFT INVLOED OP DE KWALITEIT VAN HET UITEINDELIJKE LEER.

- SLACHTHUIS

EEN KLEIN BEDRIJF DAT BIOLOGISCH VLEES PRODUCEERT IN NEDERLAND.

Ø DIER WORDT LEVEND GEKEURD (HOE GEZOND IS HET DIER)

Ø EEN GROOTSCHALIG SLACHTHUIS KAN 200 KOEIEN PER MINUUT VERWERKEN.

Ø BIJ SOMMIGE SLACHTHUIZEN GEVEN EEN KOE EEN SPUITJE OM DIE TE DODEN, BIJ ANDEREN WORDEN DE KOEIEN BIJ BEWUSTZIJN HUN KEEL DOOR GESNEDEN (ZO VOELLEN ZE DE PIJN).

Ø ONDERSTE GEDEELTE VAN DE VOOR – EN ACHTERPOTEN WORDEN VERWIJDERD.

Ø DE HUID WORD DAARNA LOSGESNEDEN ROND DE ONDERBENEN

Ø KOE HANGT MET BEIDE ACHTERPOTEN IN DE LUCHT.

Ø DE HUID WORDT OPGESNEDEN OP DE BUIK EN AAN ALLEBEI DE KANTEN OPENGEKLAPT.

Ø HUID VAN DE ACHTERPOTEN ZITTEN VAST. HIERDOOR KAN DE HUID IN ZIJN GEHAAL VAN DE ROMP WORDEN GETROKKEN.

Ø DAARNA WORD DE KOE VERDER VERWERKT VOOR ZIJN VLEES VOLGORDE VAN HET PROCES: BOERDERIJ, SLACHTHUIS, HUIDENKOPER, LOOIERIJ, NALOOIERIJ

SITUATIE DERDE WERELDLANDEN:

KINDERARBEID KAN VOORKOMEN IN DE SLACHTHUIZEN

- HUIDENKOPER MANDERS HIDES, EEN BEDRIJF IN NEDERLAND
 - Ø HUIDEN KOMEN BINNEN OP DEZELFDE MANIER ALS DAT DE DIEREN GESLACHT WORDEN.
 - Ø HUIDEN GAAN DE KOELCEL IN EN WORDEN GEKOELD NAAR 3 GRADEN CELSIUS
 - > STOPT HET ROTTINGSPROCES EN ZORGT DAT DE HUIDEN IN GOEDE CONDITIE ZIJN VOOR VERDERE VERWERKINGEN
 - Ø VLEESKANT VAN DE HUID KRIJGT EEN DIKKE LAAG ZOUT (MENGSEL ZEE- EN STEENZOUT)
 - > ZO WORDT RUIM 30 % VAN HET VOCHT ONTTROKKEN
 - Ø HUIDEN WORDEN UITGESCHUD > OVERIGE ZOUT, WORDT VERWIJDERD.
 - Ø HUIDEN WORDEN OPGEVOUWEN EN IN EEN RUIMTE OPGESLAGEN BIJ 8 GRADEN CELSIUS. HIER BLIJVEN ZE 14 DAGEN VOORDAT ZE VERSCHEEPT WORDEN (WETGEVING BINNEN DE IMPORT LANDEN)
- LOOIERIJ ROMPA TANNIERS BEDRIJF IN NEDERLAND
 - Ø ER WORDT GESPOELD OM AL HET ZOUT TE VERWIJDEREN.
 - Ø HAREN WORDEN VERWIJDERD > IN GROTE VATEN ZITTEN PINNEN DIE ZORGEN DAT DE HUIDEN OPGEPAKT EN NEERGEGOOID WORDEN.
 - Ø LOOIEN ZORGT DAT DE HUID GECONSERVEERD WORDT. DIT WORDT GEDAAN MET LOOISTOF > ZORGT ERVOOR DAT DE POLYPEPTIDEKTENS MET ELKAAR VERBONDEN BLIJVEN DOOR EEN SCHAKEL TOE TE VOEGEN EN DAARDOOR BLIJVEN DE HUIDEN IN TACT.
 - Ø LOOIEN: VEEL GEBRUIKT GEMAAKT VAN WATER, NA AFLOOP GEREINIGD OM ALLE LOOI RESTANTEN TE VERWIJDEREN.

AFVALSTOFFEN BIJ VERSCHILLENDE LOOITECHNIEKEN:

· CHROOM LOOIEN (MEEST VOORKOMEDE WERELDWIJD):

- Ø VERONTREINIGD WATER,
- Ø RESTEN CHEMICALIËN
- Ø LEERRESTEN

· PLANTAARDIG LOOIEN

- Ø VERONTREINIGD WATER
- Ø LEERRESTEN

· SYNTHETISCH LOOIEN

- Ø VERONTREINIGD WATER
- Ø RESTEN CHEMICALIËN
- Ø LEERRESTEN

· VET LOOIEN

- Ø VETRESTEN

Ø LEERRESTEN SITUATIE DERDE WERELDLANDEN: WATERVERBRUIK: IN DEZE FASE WORDT HET MEESTE WATER GEBRUIKT. BIJ DIT PROCES WORDT TUSSEN DE 20 EN 25 M³ WATER GEBRUIKT PER TON HUIDEN. DIT IS MEER DAN DE HELFT VAN HET TOTAAL GEBRUIK VAN WATER IN DE LEERPRODUCTIE. AFVAL: 70% VAN DE HUID WORDT NIET GEBRUIKT VOOR DE PRODUCTEN OF VOOR LAGE BIJPRODUCTEN. HET GROOTSTE GEDEELTE VAN DE AFVAL BESTAAT UIT HAAR EN KLEINE STUKKEN AFGESNEDEN HUID. HET IS LASTIG OM EEN GROTE HOEVEELHEID AFVAL TE BEHEREN. IN GOEDE ONTWIKKELDE LANDEN WORDT HET AFVAL GOED GERECYCLED, DIT GELD NIET VOOR DE DERDE WERELDLANDEN. HET DUMPEN VAN DEZE AFVAL HEEFT POTENTIELE GROTE GEVOLGEN OP DE KLIMAATVERANDERING. PLANET: ER KAN ONAANGENAME GEUREN ONTSTAAN VAN DE HUIDEN EN DEZE KUNNEN EEN LAST ZIJN TOT DE BEVOLKING EN DE WERKNEMERS. DAARNAAST KAN DE AFVAL OOK SCHADE TOEBRENGEN TOT DE GEZONDHEID VAN DE MENSEN EN HET MILIEU.

ALS HET BEDRIJF GEEN GOEDE AFVALWATER SYSTEEM HEEFT, KOMT HET AFVALWATER GEWOON TERECHT IN RIVIEREN EN DRINKWATER.

WERKOMSTANDIGHEDEN (PEOPLE): BIJ DIT PROCES ZIJN WERKNEMERS VAAK BLOOT GESTELD AAN SLECHTE CHEMICALIËN DIE ZORGEN VOOR GEZONDHEIDSPROBLEMEN. KINDERARBEID IS BIJ DIT PROCES VAAK AANWEZIG, ZOALS IN LANDEN ALS BANGLADESH, PAKISTAN EN INDIA. IN DIT PROCES ASSISTEREN KINDEREN, DRAGEN KINDEREN HUIDEN OF ZIJ HELPEN DE VOLWASSENEN WAAR HULP NODIG IS. OOK HALEN KINDEREN DE HUIDEN UIT GROTEN VATEN, ALS DE VATEN LEKKEN MOETEN DE KINDEREN HET GAT DICHTEN MET LEERRESTANTEN. TIJDENS HET ONTHARINGSPROCES VAN DE HUIDEN, DOMPELEN DE KINDEREN DE HUIDEN. DE WERKOMSTANDIGHEDEN IN DIT DEEL VAN DE LEERPRODUCTIE IS SLECHT VOOR DE WERKNEMERS, ZE WERKEN VEEL UREN, KRIJGEN WEINIG BETAALD TERWIJL ZIJ BLOOTGESTELD WORDEN AAN GEVAARLIJKE CHEMICALIËN. DIT PROCES NEEMT PLAATS IN LAGE LONEN LANDEN, WAT VAAK GEBEURT. CHEMICALIËN CHROOM LOOIEN: · CHROOMSULFAAT (CHROOMZOUT VAN ZWAVELZUUR) > ONOPLOSBAAR IN WATER. KRIJGT IN WATER EEN LICHTBLAUWE KLEUR. TECHNIEK IS SNEL. LEER IS ZACHT EN SOEPEL · LOOISTOF CHROOM 3 IS OPZICHT NIET SCHADELIJK. MAAR ALS ER OP DE VERKEERDE MANIER MEE WORDT OMGE- GAAN OF IN AANRAKING KOMT ONTSTAAT ER CHROOM 6 > ZEER SCHADE- LIJK MENS EN MILIEU. · DAAROM WORDT HET AFVALWATER STRENG GE- REINIGD. DE CHROOMDELEN DIE OVERBLIJVEN MOETEN BEZINKEN > DEZE WORDEN UITEINDELIJK GEDROOGD EN IN KOEKEN GEPERST OM ZO ALS CHEMISCH AFVAL VERWERKT TE WORDEN.

CHEMICALIËN SYNTHETISCH LOOIEN:

· CHROOM WORDT VERVANGEN DOOR COMBINATIE VAN SYNTHETISCHE EN PLANTAARDIGE LOOISTOFFEN, MINERALEN EN FLUTAARALDEHYDE (OLIEACHTIGE VLOEISTOF DIE EIWITTEN MET ELKAAR VERBINDT) DE HUIDEN WORDEN GEDROOGD EN GEKEURD OP KWALITEIT. LITTEKENS EN INSECTENBETEN DIE GOED ZICHTBAAR ZIJN, MAAKT DE HUID MINDER WAARD. NA DE KEURING GAAN ZE NAAR DE NALOOIERIJ

NALOOIERIJ LEDERFABRIEK VAN ESCH IN NEDERLAND

Ø HUID MOET GEKLEURD WORDEN

Ø HUIDEN GAAN VATEN > KLEURSTOFFEN, VETTEN EN CHEMICALIËN WORDEN TOEGEVOEGD OM ZO DE GEWENSTE KLEUR TE BEREIKEN. (PROCES DUURT DAGEN)

Ø TE VEEL VOCHT WORDT MET EEN PERS UITGEWRONGEN EN GEDROOGD DOOR EEN VACUÛMDROGER

Ø HUID WORDT OPGESCHUURD > MATERIAAL KAN ZICH ZO BETER HECHTEN AAN HET LEER.

Ø FINISHING WORDT AANGEBRACHT IN EEN SPUITCARROUSEL

Ø DAARNA WORDEN ZE GEDROOGD IN DE OVEN

Ø CRUST KOMT BEGIN ERIN BIJ DE LOPENDE BAND EN AAN HET EINDE KOMT HET ER DROOG EN MET EEN COATIN/FINISCHING ERUIT. (DIT KAN EEN AANTAL KEREN WORDEN HERHAALD)

Ø ANDERE MANIER > TOPLAAG AAN VIA TRANSFERPAPIER.

SKAI LEER (IMITATIE LEER)

IS EEN KUNSTSTOF DIE IS AANGEBRACHT OP STOF ALS DE DRAGER. IN DE KUNSTSTOF WORD EEN TEKENING/ STRUCTUUR AANGEBRACHT DAT DE MATERIE EEN LEDERACHTIGE LOOK GEEFT. TIJDENS HET MAAK PROCES VAN DE KUNSTSTOF WORDEN ER UITVOERIGE TESTEN OP DE LAP-PEN STOF UITGEOEFEND. ZO IS PU LEER STERK EN ELASTISCH. HET WORD BIJVOORBEELD TOT 3 MILJOEN KEER TEGEN EEN MAL AAN GEWREVEN EN MET GEWICHTEN AAN DE STOF KAN HET TOT TWEE KEER ZO GROOT WORDEN OPGEREKT. TIJDENS DE BRANDOEFENING MOET DE STOF BINNEN TWEE SECONDEN ZELF ZIJN UITGEDOOFD. HIERDOOR IS HET NET ZOALS BIJ ECHT LEER MOGELIJK OM DE STOF TE THERMO PLASTIFICEREN.

PROCES POLYURETHAAN LEER

1. 'PETROLIUM BASED PLASTISYZER' IN EEN MIXBAD
2. ULTRAVIOLET STABILISATOR ALS BESCHERMING VAN DE ZON
3. EEN VLAMVERTRAGENDE SUBSTANTIE OM HET BESTAND TE LATEN WORDEN TEGEN VUUR
4. DAN KOMT ER EEN VINYL IN POEDERVORM BIJ DAT GEMIXT WORDT TOT DE DIKTE VAN EEN PANNENKOEK
5. VERSCHILLENDE KLEUREN VERF WORDT VERDEELD IN VERSCHILLENDE BALLEEN
6. EEN PAPIER MET EEN LEERACHTIGE TEXTUUR OP EEN ROL WORDT DOOR HET MENGSEL GEHAALD
7. HET VINYL GECOATE PAPIER GAAT DOOR EEN OVEN EN WORDT HARD EN NEEMT DE TEXTUUR VAN HET PAPIER OVER
8. 1E LAAG IS DUN; ALLEEN OM DE STRUCTUUR VAN HET OPPERVLAKE TE STABILISEREN
9. 2E LAAG; 'HET FOAM'. DIT IS EEN LAAG VINYL MET EEN 'THICKENING AGENT'. DEZE LAAG GEEFT DE STEVIGHEID EN DE STRUCTUUR
10. STAP 9 WORDT HERHAALT EN IN DE OVEN GESTOPT. HIERDOOR WORDT HET NOG DIKKER EN ZET DE 'THICKENING AGENT' UIT.
11. WANNEER DIT GEREED IS WORDT ER STOF AAN DE ACHTERZIJDE GEDAAN
12. HET PAPIER WORDT ERAF GEHAALD EN IS DE EERSTE STRUCTUUR LAAG GOED ZICHTBAAR
13. ALS LAATST DE COATING. HIERNA WORDEN PROEFLAPJES MET MACHINES GETEST. ZO WORDT HET TOT WEL 3 MILJOEN KEER TEGEN EEN MAL GEWREVEN. DE STRETCHPROEF IS DE VOLGENDE PROEF. HIER WORDEN GEWICHTEN AAN HET LAPJE GEMAAKT WAARDOOR HET TOT TWEE KEER ZO GROOT UIT KAN REKKEN. DAN VOLGT DE BRANDPROEF; HET MOET BINNEN 2 SECONDE ZELF ZIJN GEDOOFD. DE THERMOPLASTISCHE MOGELIJKHEDEN WORDEN GETEST DOOR EEN LAPJE TE VERHITTEN EN DEZE MET EEN VACUÛM TE VORMEN

VERSCHILLENDE TYPES IMITATIELEER WORDEN OP VERSCHILLENDE MANIEREN BEWERKT OM TOT HET GESCHIKTE UITERLIJK TE KOMEN.

PU LEER

DIT MET DE SIMPELE REDEN DAT HET PROCES ERVAN SCHONER IS DAN DAT VAN ECHT LEER. HIERBIJ IS HET OOK DIERVRIENDELIJK EN VELE MALEN GOEDKOPER OM TE PRODUCEREN. OOK GAAT HET JAREN MEE. HET WORD EIGENLIJK AL JAREN GEBRUIKT ALS EEN VERVANGER VOOR ECHT LEER MAAR MENSEN DENKEN NOG STEEDS DAT ECHT LEER LANGER MEE GAAT EN MOOIER BLIJFT. DIT VAAK UIT ONWETENDHEID OVER DE KWALITEIT VAN HET IMITATIELEER. HET WORD AL JAREN GEBRUIKT VOOR MEUBELS, AUTO BEKLEDING EN BESCHERMHOEZEN VOOR DE TELEFOON EN TABLETS. DE EIGENSCHAPPEN VAN PU LEER ZIJN DAT HET WATERDICHT IS EN GEEN VOCHT OPNEEMT. VOOR DE VOERING VAN SCHOENEN IS ER EEN ANDER TYPE KUNSTLEER GECREËRD DAT WEL VOCHT OPNEEMT EN DOOR LAAT EN OOK ADEMT. DIT WORDT OOK GEBRUIKT IN DE ORTHOPEDIE.

DIT BEWIJST HOE VEELZIJDIG HET PRODUCT IS.

EEN VAN DE EERSTE LEER VERVANGERS WAS PVC. PETA IS EEN GROOT VORSTANDER VAN LEERALTERNATIEVEN SIMPELWEG OMDAT ER GEEN DIEREN AAN TE PAS KOMEN. AAN HUN ADVIES ZITTEN WEL WAT ANDERE CONSEQUENTIES VAST. DE DIEREN WORDEN GESPAARD MAAR HET GAAT TEN KOSTE VAN HET MILIEU. GREENPEACE UK DAARENTEGEN HEEFT EEN RAPPORT UITGEBRACHT WAT AANTOONT DAT VOOR DE PRODUCTIE VAN PVC VEEL GIFTIGE CHEMICALIEN NODIG ZIJN. EEN VAN DE CHEMICALIËN, DIOXINE, VEROORZAAKT ONDER ANDERE GEZONDHEIDSPROBLEMEN EN VOORNAMELIJK KANKER. OOK KOMT ZOALS BIJ DE PRODUCTIE VAN ECHT LEER DE CHEMICALIËN IN HET DRINKWATER TERECHT. DIT WAS DE REDEN VOOR STELLA MCCARTNEY OM IN 2014 EEN EINDE TE MAKEN AAN HET GEBRUIK VAN PVC STOFFEN. DANKZIJ HAAR BESLISSING WAKKERDE ER EEN DISCUSSIE AAN. NADAT DE POPULARITEIT VAN PVC AF NAM TRAD HET PU LEER TOE.

OVERGANG OP PU LEER

MERKEN ALS FREE PEOPLE EN FREEDOM FOR ANIMALS GEBRUIKEN DIT. DEZE ORGANISATIES HEBBEN HET MILIEUBEWUSTZIJN OPGENOMEN ALS ONDERDEEL VAN HUN IDENTITEIT. ZO SCHRIJFT FREEDOM OF ANIMALS OP HUN SITE DAT POLYURETHAAN EEN VEILIGER ALTERNATIEF IS VOOR PVC OMDAT ER GEEN KANKERVERWEKKENDE DIOXINE WORDT AFGEGEVEN EN NIET GEVULD IS MET AGRESSIEVE CHEMICALIËN. OF DIT KLOPT HANGT WEL AF VAN DE MANIER WAAROP HET WORDT GEPRODUCEERD. ALS HET NIET GOED WORDT VERWERKT KUNNEN ER ZEER GIFTIGE OPLOSMIDDELEN AAN HET PROCES WORDEN TOEGEPAST. OOK WORDEN PU-PRODUCTEN OVER HET ALGEMEEN VEEL EERDER WEGGEGOOID DAN ECHT LEREN PRODUCTEN. HIERMEE OOK NOG HET PROBLEEM DAT WANNEER 'VEGANISTISCHE' ALTERNATIEVEN BIJ HET VUIL KOMEN, DEZE VAAK NIET BIOLOGISCH AFBREEKBAAR ZIJN. PAPIER EN KURK KAN WORDEN AFBROKEN DOOR DE NATUUR MAAR SYNTHETISCHE MATERIALEN NIET. HIERMEE KAN JE WEL CONCLUDEREN DAT IEDERE VORM VAN IMITATIELEER EIGENLIJK NIET ETHISCH VERANTWOORD IS. DE NAMEN ALS 'VEGANISTISCH LEER' EN 'DIERVRIENDELIJK' ZIJN ENORM MISLEIDEND.

KWALITATIEVE PROBLEMEN VAN PU LEER

DIT TYPE LEER VALT ONDER SPLITLEER, WAT BETEKEND DAT EEN VEL/HUID OVER HET GELE GEBIED IN MEERDERE LAGEN IS OPGEDEELD. HET VOORDEEL HIERVAN IS DAT HET GOEDKOPER IS MAAR DUS MINDER DUURZAAM. VOORAL IN DE MEUBEL EN TEXTIEL INDUSTRIE IS HET PROBLEEM VAN PU LEER DAT HET NIET ZO LANG MEE GAAT ALS ECHT LEER. DIT KOMT OMDAT HET NIET GOED VENTILEERT DOOR DE COATING. OOK IN DEZE CATEGORIE ZIJN DE NAMEN MISLEIDEND OMDAT VOORAL IN DE MEUBELINDUSTRIE ER VAAK NIET OP WORDT GEWEZEN DAT DIT TYPE LEER EEN SPLITLEER IS EN GEEN NERFLEER. DIT IS VAN BELANG VOOR DE GARANTIEPERIODE WANT WANNEER DE DIKTE VAN HET PLASTIC FOLIE DIKKER IS DAN 0,15 MM DIT TYPE LEER GEDEFINIEERD MOET WORDEN ALS 'BEKLEED SPLITLEER' OF 'BEKLEED LEER' ONDER DE CATEGORIE SPLITLEER. VOOR MENSEN MET WEINIG VERSTAND VAN IMITATIELEER IS DE LAAGDIKTE NAUWELIJKS TE CONTROLEREN EN WORDT DE KWALITEIT AL SNEL VERWARD.

WAT IS VISLEER?

VISLEER IS ECHT LEER, GEMAAKT VAN HET VELLEETJE VAN EEN VIS. VEEL VISSOORTEN ZIJN HIER GESCHIKT VOOR; DENK AAN ZALM, SCHELVIS, KARPER, BAARS, KABELJAUW, GEVLEKTE ZEEWOLF! ELKE VIS HEEFT ZIJN EIGEN PRINT EN DIKTE. JE KUNT ER TASSEN, SIERRADEN, RIEMEN, KLEDING, LAMPEKAPPEN, KUSSENS, ETC.ETC. VAN MAKEN HET LEER IS ECHT HEEL STERK, "MET AAN ELKAAR GEKNOOPT PALINGVELLEN KUN JE EEN TRACTOR VOORTSLEPEN", ZEGGEN ZE!

VISLEER IN DE GESCHIEDENIS

5000 JAAR GELEDEN WERD ER IN EGYPTEN VISLEER GEBRUIKT. IK ZOU DENKEN VAN NIJLBAARS! LANGS DE RIVIER DE AMUR OP DE GRENS VAN MONGOLIË EN RUSLAND LEEFT EEN VOLK DAT VROEGER 'DE VISHUIDEN' WERD GENOEMD. WAT DENK JE VAN EEN BRUIDSJURK VAN VISLEER? DE LAATSTE OUDE DAME ALDAAR DIE HET LEER KON MAKEN EN VERWERKEN IS NOG NET OP TIJD GEFILMD. DE NOORDELIJKE INDIANEN GEBRUIKTEN KLEDING VAN VISLEER ALS EXTRA ISOLATIE ONDER HUN BONT. OVERAL IN HET HOGE NOORDEN WERD TROUWENS VISLEER GEBRUIKT, VAN ALASKA VIA INUIT EN SAAMI TOT DE AINU OP HUN EILAND TEN NOORDEN VAN JAPAN. LOTTA RAHME UIT ZWEDEN BEZOCHT AL DEZE VOLKEN OM DE TECHNIEKEN TE LEREN! OVER ZUIDELIJKE VOLKEN HEB IK NOG NIET VEEL GEVONDEN, OP DE OUDE EGYPTENAREN NA DUS. DAT HET PROCEDÉ OM VISLEER TE MAKEN OOK LANGS DE KUSTEN EN OP DE EILANDEN IN DE ZUIDELIJKE ZEEËN IS ONTDEKT LIJKT VOOR DE HAND LIGGEND, IK HOU JE OP DE HOOGTE!

VISLEER NU

GROEN VISLEER WAS POPULAIR TEN TIJDE VAN DE ART DECO!! IN DE JAREN '70 WAREN PALINGLEREN TASJES IN AMERIKA HOT. ZO'N TASJE BRACHT GELUK! IN MIJN RETRO-PALING-TASJE STAAT ALS HERKOMST INTRIGEREND GENOEG 'KOREA'. AFGELOPEN TIJD VALLER ER CHIQUÉ PUMPS VAN GUCCI TE MELDEN, VAN ZALMLEER EN GEVLEKTE ZEEWOLF. NIKE MAAKTE SPORTSCHOENEN MET KARPER EN ZALMLEER SNEAKERS KOMEN UIT DENEMARKEN. DE TROFEEËN LIJST IS NATUURLIJK GROTER; ALS JE WAT LEUKS VINDT STUUR ME EEN AFBEELDING, DAN PLAATS IK DIE! ALS START DE PRACHTIGE FOTO VAN EEN UITDAGENDE CLUTCH MET ZALMLEER VAN NONA SULI DESIGN, DE STRAKKE HERENHOED MET ZALMLEER VAN ZENITHATS EN EEN ART DECO GEÏNSPIREERDE TAS VAN MARJA HELFFERICH.

VISLEER OP INTERNET, DUURZAAM?

IN KENIA LOOPT EEN PROJECT MET VISLEER PRODUCTIE, IK HEB NOG GEEN ANTWOORD OP MIJN VRAAG AAN HEN NAAR DUURZAAMHEID. OP INTERNET KUN JE VISLEER UIT CHINA BESTELLEN, WAAR NOG HET ZEER GIFTIGE CHROOM-6 GEBRUIKT ÈN OP DE RIVIEREN GELOOSD WORDT, EEN PERTINENTE AFRADER!!! MAAR OP IJSLAND IS ER HET REDELIJK DUURZAME VISLEER BEDRIJFJE 'ATLANTIC LEATHERS' EN IN DUITSLAND IS ER 'NANAÏ'. BIJ HEN IS HET LOOIEN ECO-FRIENDLY MET O.A. PLANTAARDIGE EXTRACTEN EN ANDERE STOFFEN WORDEN TERUGGEWONNEN. OVER HET VERVEN GEEN INFO; DWZ NIET DUURZAAM UITGEVOERD, HOOGSTENS TERUGGEWONNEN.! JE KUNT WEL ZALM EN KARPER IN CALIFORNIË EN CANADA OF SNOEKBAARS IN ESTLAND BESTELLEN, WAAR 'ECOLOGISCH' OF 'PLANTAARDIG' BIJ DE INFO OVER HET VERVEN STAAT. BIJ HET MEESTE VISLEER WAT AANGEBODEN WORDT ALS DUURZAAM MOET JE DUS EEN BEETJE OPLETTEN; VAAK ZELFS KAN ALLÉËN MAAR GECLAIMD WORDEN, DAT HET VAN "WEGGOOI" MATERIAAL IS. WANNEER HET DUURZAAM GELOOID, LAAT STAAN GEVERFD IS, STAAT HET ER ECHT WEL BIJ..

HOE MAAK JE ZELF NATUURLIJK VISLEER

EEN VERS VISVELLETJE KUN JE NET ALS ELKE ANDERE HUID TOT LEER MAKEN DOOR HET TE LOOIEN EN GELUKKIG KAN DAT DUS MILIEUVRIENDELIJK EN THUIS.

HET VELLETJE BESTAAT UIT EIWITKETENS, DIE JE VAN STRUCTUUR KAN LATEN VERANDEREN DOOR DE INWERKING VAN NATUURLIJKE LOOISTOFFEN. DENK HIERBIJ AAN WILGENBAST, VETTEN, OF KOOLZAADOLIE MET EIDOOIER EN NATUURLIJKE ZEEP! EENMAAL GELOOID IS HET VELLETJE TOT LEER GEWORDEN EN DAARMEE HOUDBAAR.

MAAR NET ALS ELK ANDER LEER WORDT OOK JE VISLEER NA HET LOOIEN PLANKHARD, WANNEER JE ER GEEN EINDBEWERKINGEN OP TOEPAST.

DE BASIS DAARVAN IS DAT JE HET VEL TIJDENS HET DROGEN BLIJFT BEWEGEN. VISLEER MAKEN IS EEN ECHT AMBACHT!! VOOR HET LOOIEN, VOORAL VOOR HET LEREN VAN DE EINDBEWERKINGEN EN OOK WANNEER JE HET GRAAG WILT KUNNEN VERVEN, GA IK JE EEN WORKSHOP ZEKER AANRADEN.

WOODEN HET SNEAKERMERK MET EEN COLLECTIE VAN VISLEER

- FAIRFASHION

AFVALPRODUCT VISVANGST 10X STERKER DAN LEER

DE NIEUWE MILIEUVRIENDELIJKE COLLECTIE DEENSE SNEAKERSMERK WODEN IS GEMAAKT VAN DE HUID VAN KABELJAUW EN ZALM.

IN MEI LANCEERDE WODEN DE EERSTE COLLECTIE ZALMLEREN SNEAKERS VOOR DAMES.

“WE HEBBEN ONTZETTEND VEEL POSITIEVE REACTIES ONTVANGEN OP ONZE ZALMLEREN COLLECTIE. HET KREEG VEEL INTERNATIONALE BIJVAL VANWEGE DE DUURZAME PRODUCTIE EN HET INNOVATIEF GEBRUIK VAN MATERIALEN,”ALDUS CARSTEN HOLM, DIE SAMEN MET PETER HILDEBRANDT EIGENAAR IS VAN WODEN.

VISHUID IS EIGENLIJK EEN AFVALPRODUCT. SLECHTS 1 PROCENT VAN DE HUID VAN ALLE GEVANGEN VISSSEN, WORDT DAADWERKELIJK GERECYCLED. DE REST WORDT WEGGEGOOID. UITGEBREID ONDERZOEK EN ONTWIKKELING VAN WODEN HEEFT AANGETOOND DAT VISHUID EEN PERFECT MATERIAAL IS OM SCHOENEN VAN TE MAKEN. HET IS TIEN KEER STERKER DAN LEER EN VEEL FIJNER, ZODAT SNEAKERS EEN STUK LICHTER ZIJN DAN SCHOENEN VAN NORMAAL LEER.

“HIER IN SCANDINAVIË WORDT VEEL KABELJAUW EN ZALM GEGETEN. HET IS DUS NIET MEER DAN LOGISCH OM HUN HUID TE GEBRUIKEN. ZOWEL KABELJAUW- ALS ZALMHUID HEEFT EEN PRACHTIGE STRUCTUUR,” ALDUS SARA FIBIGER, DESIGNER BIJ WODEN. VISLEER IS ERG STERK, HET IS OOK ZEER ADEMEND MET ONGEKEND VEEL COMFORT OMDAT HET ZO DUN EN FLEXIBEL IS. “HET MATERIAAL IS FASCINEREND OM NAAR TE KIJKEN, DANKZIJ DE KLEINE SCHUBBEN LIJKT HET BIJNA DRIEDIMENSIONAAL,” ALDUS CARSTEN.

IN DE BIJLAGE IS EEN FILMPJE TOEGEVOEGD, HOE WIJ ZELF VISLEER HEBBEN GEMAAKT.

FRUIT LEATHER ROTTERDAM

OUDE WDKA STUDENTEN HEBBEN VAN HUN SUCCESVOLE EINDEXAMEN PROJECT EEN EIGEN BEDRIJF OPGESTART. 45% VAN AL HET FRUIT OVER DE HELE WERELD WORDT WEGGEGOOID EN DUS VERSCHILD, DAAR MOEST VERANDERING IN KOMEN MOETEN DE JONGENS VAN FRUIT LEATHER HEBBEN GEDACHT. ZE HEBBEN EEN LEERSOORT ONTWIKKELD DIE WORDT GEMAAKT VAN FRUIT AFVAL. DEZE ALTERNATIEVE LEERSOORT WORDT VOORNAMELIJK VAN MANGO'S GEMAAKT. DE EXACTE SAMENSTELLING VAN HET LEER WORDT NIET PRIJS GEGEVEN. HIERDOOR KAN MEN MOEILIK NAGAAN OF DIT VOLLEDIG DUURZAAM WORDT GEPRODUCEERD. VOORHEEN WERD HET FRUIT BIJ DE ROTTERDAMSE MARKT OPGEHAALD, DE MARKTLUI MOETEN BETALEN OM HET FRUIT AFVAL AF TE VOEREN (12 CENT PER KILO), OP DEZE MANIER WORDT HET AFVAL VERMINDERD EN DIT TOT EEN NIEUW PRODUCT TE MAKEN. TEGENWOORDIG HALEN DE JONGENS HET FRUIT BIJ HOTELS VANDAAN. FRUIT LEATHER PROBEERT DE STRUCTUUR EN DE EIGENSCHAPPEN VAN ECHT LEER NA TE BOOTSSEN. HIERMEE ZIJN ZE AL EEN HEEL EIND OP WEG, ZO IS DE STEVIGHEID VAN HET LEER AL IN ZOVERE ONTWIKKELD DAT HET OP HET ZELFDE NIVEAU ALS ECHT LEER IS. INMIDDELS IS DE ALTERNATIEVE LEERSOORT OOK WATERPROEF. DE LEERSOORT IS NOGSTEEDS IN ONTWIKKELING EN DUS NOG NIET UITGEPRODUCEERD NAAR VOLLEDIGE TEVREDENHEID, ZO IS HET PRODUCT BIJVOORBEELD NOG NIET GEURLOOS. INMIDDELS ZIJN ZE BENADERD DOOR VERSCHILLENDE GROTE BEDRIJVEN DIE INTRESSE HEBBEN GETOOND IN HET FRUIT LEATHER, ZOALS O.A.: KIA, HERMES ETC. HIERMEE ZIJN DE NUCHTERE JONGENS NOG EEN BEETJE VOORZICHTIG EN AFWACHTEND VOORDAT ZE IN ZEE GAAN MET GROTE BEDRIJVEN. FRUITLEATHER IS GEVESTIGD IN HET OUDE TROPICANA ZWEMBAD, WAT TEGENWOORDIG EEN DUURZAAM CENTRUM IS.

FILMPJE OVER HET BEGIN VAN HET FRUITLEATHER TRAJECT:
[HTTPS://WWW.YOUTUBE.COM/WATCH?V=DECeFxZ3dGw](https://www.youtube.com/watch?v=DECeFxZ3dGw)

Deseeding the fruit.

The fruit is mashed.

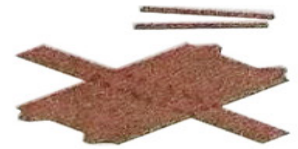
The fruit pulp is boiled to get rid of bacteria.

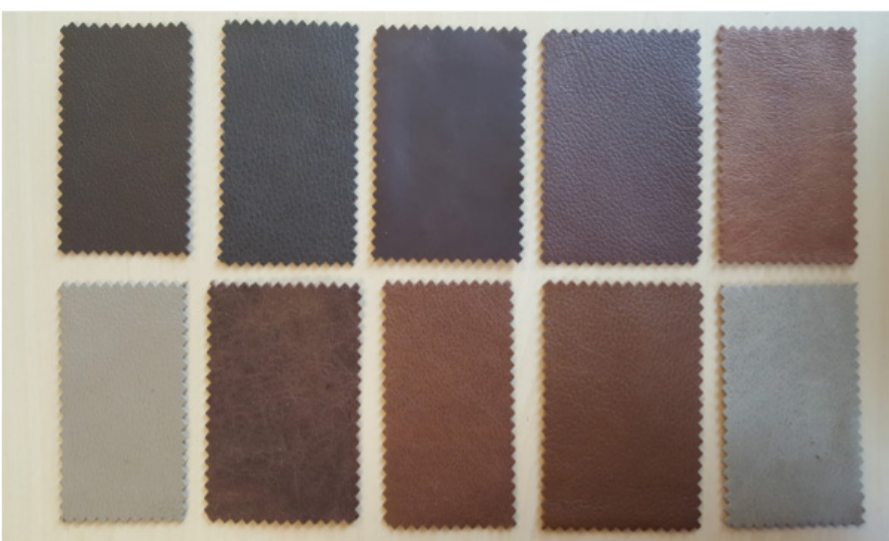
The fruit "soup" is smeared out over a surface to dry.

A sheet can be easily stitched and cut like original leather.

UITERLIJKE KENMERKEN

	Fruitleer	PU leer	Echt leer	Visleer
Brandbaarheid	-	Moet na 2 sec zelf doven	- Chromogeloid leer bij 100 graden - Plantaardig geloid leer bij 60 graden	- Brandt meteen en blijft branden - Kleurt zwart
Proces Voordelen	- Dierleed vrij - Duurzaam	- Dierleed vrij - Goedkoop in productie	-	- Maar 1% van alle vissenhuid wordt gebruikt, dit percentage wordt hoger door het maken van vis leer → voorkomt verspilling - Hoeft alleen huid van vis te verwijderen
Proces nadelen	- Samenstelling ("chemische" toevoeging?!) - Het duurt lang	Niet zeer milieuvriendelijk (Dioxines en giftige stoffen tijdens proces)	- Dierenleed - Gebruik van chemicaliën - Kinderarbeid	- Het duurt lang om tot het bruikbare leer te komen - In China wordt Chrom 6 gebruikt en dit is zeer schadelijk
Eigenschappen voordelen	- Sterk - Lijkt op echt leer - Duurzaam door hergebruik	- Sterk - Kan rekken - Thermo fixeren - Verschillende bewerkingen brengen verschillende types leer	- Chromogeloid weerstaat temperaturen tot 100 graden - Bescherming tegen hitte - Bescherming voor motorrijders - Erg stevig en kleurvast (= duurzaam)	- Het is erg stevig - Je kunt het kleuren/verven - Er komt geen dierenleed aan te pas
Eigenschappen nadelen	- Geur - Samenstelling ("chemische" toevoeging?!)	- Niet zo duurzaam als echt leer - Typische schadevorming	- Plantaardig geloid leer weerstaat maar tot 60 graden - Werknemers blootgesteld aan chemicaliën → gezondheidsproblemen - Omgeving blootgesteld aan Chrom 6 in drinkwater - Geur leerproductieprobleem omgeving	- Er zit nog een lichte vis geur aan (zelftest) - Er worden chemicaliën gebruikt - Je kan maar kleine stukjes huid tegelijk gebruiken (kleine vissen)
Waarvoor gebruikt?	- Meubels - Kleding - Tassen	- Kleding/schoeisel - Tablet/telefoonhoesjes - Meubels	- Kleding/schoeisel - Meubels/auto bekleding - Schort bij het smeden - Motorkleding - Fetisjisme	- Kleding/schoeise - Meubels - Riemen - Lampekappen

ENQUÊTE

- BEN JE BEZIG MET DUURZAAMHEID? IN HOEVERRE BEN JE HIER MEE BEZIG?
- GOOI JIJ VAAK ETEN WEG ZOALS: VLEES/ FRUIT/ GROENTE? ZO JA WAT?
- BEN JIJ HIER OOK BEWUST VAN PROBEER JE BIJVOORBEELD OP DE DATUM TE LETTEN?
- DRAAG JE LEER? ZO JA, NIEUW OF TWEEDEHANDS?
- BEN JE OOK BEZIG MET WAAR DIT VANDAAN KOMT EN HOE BIJVOORBEELD DEZE DIEREN BEHANDELD WORDEN?
- KIJK JE OOK FILMPJES VAN DIERENMISHANDELING, HEEFT DIT INVLOED OP JOU?
- ZOU JIJ VERVANGENDE DINGEN DRAGEN DIE DUURZAAM ZIJN GEPRODUCEERD?
- WAT IS CRITERIA WAAR EEN PRODUCT VOOR JOU AAN MOET VOLDOEN ALS JE HET ZOU DRAGEN? DENK BIJV. AAN PRIJS/ KWALITEIT VERHOUDING.
- HEB JE AL EENS GEHOORD VAN FRUIT LEATHER/ MUSHROOMS LEATHER? WAT IS HET EERSTE WAAR JE AAN DENKT ALS JE DAT HOORT?
- ZOU JIJ DIT DRAGEN? AAN WELKE EISEN MOET DIT VOOR JOU VOLDOEN ZODAT JIJ HET ZOU DRAGEN?

RESULTATEN VAN DE ENQUETE :

[HTTPS://DOCS.GOOGLE.COM/FORMS/D/1Nanw21sCRm34DPN0LDHTRYU0zLbZELsPTPSuZotfV0E/EDIT#RESPONSES](https://docs.google.com/forms/d/1Nanw21sCRm34DPN0LDHTRYU0zLbZELsPTPSuZotfV0E/edit#responses)

CONCLUSIES VAN ONS ONDERZOEK NAAR AANLEIDING VAN DE VERGELIJKINGEN VAN DE
VERSCHILLENDE PROCESSEN EN DE MENING VAN DE CONSUMENT EN VAN DE LEERLOOIERIJEN:

- DE CONSUMENT IS ENIGZINS BEWUST BEZIG MET DUURZAAMHEID, MAAR VOERT DIT NOG NIET ZOZEER DOOR IN HET KOOPGEDRAG OMTREND KLEDING.
- MEN IS NIET GOED OP DE HOOGTE VAN DE ALTERNATIEVE LEERSOORTEN, HIERDOOR IS DE STAP NOG TE GROOT OM DEZE ALTERNATIEVEN TE GAAN DRAGEN.
- TOCH IS ER WEL INTERESSE IN DE ALTERNATIEVEN, DIT HEEFT TIJD NODIG OM TE GROEIEN EN MENSEN MOETEN EERST KENNIS MAKEN MET DEZE VERNIEUWENDE MOGELIJKHEDEN.
- DIERENMISHANDELING IS EEN PIJNLIJK PUNT EN VEEL MENSEN VERMIJDEN DIT ONDERWERP, ZO OOK HET BEWUSTZIJN. DOORDAT MEN WEL ECHT LEER DRAAGT MAAR SNEL DE OGEN SLUIT VOOR HET PIJNLIJKE PROCES.
- EEN LEERPRODUCT MOET VOLDOEN AAN: PRODUCT MOET LANG MEEGAAN, GOEDE PRIJS VERHOUDING, DRAAGBAARHEID, DUURZAAM, KWALITEIT, GEUR

OOK HEBBEN WIJ DEZE ENQUETE VRAGEN GESTELD AAN EEN LEERLOOIERIJ, DIT ZIJN ECHTE VAKMENSEN EN HIER KWAM DAN OOK HET VOLGENDE UIT:

- CRITERIA LEER PRODUCT VOLDOEN: VERSCHILLEND PER EINDPRODUCT
- AFVAL RESTEN WORD VERKOCHT, NIKS WORD WEGGEGOOID
- MENING SCHADELIJKE PRODUCTIE PROCES: ALLES WORD VOLGENS MILIEU EISEN/ REGELS GEDAAN
- MENING OVER ALTERNATIEF LEER SOORTEN: LEER IS NIET VERVANGBAAR, NIET ZELFDE KWALITEITEN EN EIGENSCHAPPEN
- ALTERNATIEF LEER OVERWEGEN OM TE VERKOPEN: ALS ER VRAAG NAAR IS EN AAN DEZELFDE EIGENSCHAPPEN VOLDOET DAN IS HET TE OVERWEGEN.

KORTOM VOLGENS DE LEERLOOIER, IS ECHT LEER NIET VERVANGBAAR, OOK DENK HIJ DAT OP LANGE TERMEIN ER NIET VEEL ZAL VERANDEREN IN DE INDUSTRIE. PUUR OMDAT, ER NOG ONTZETTEND VEEL VRAAG IS NAAR ECHT LEER.

HIER HEBBEN WIJ EEN ANDERE MENING OVER, ZO DENKEN WIJ DAT ER VEEL GAAT VERANDEREN ALS DE ALTERNATIEVE LEERSOORTEN MEER IN TREK GAAN KOMEN. DIT ZAL OP KORTE TERMEIN GAAN GROEIEN EN WAARSCHIJNLIJK KOMT HIER VEEL MEER VRAAG NAAR. NAAR ONZE MENING ZIJN DE LEERLOOIERIJEN/ LEERWINKELS HIER NOG NIET ZO ZEER VAN OP DE HOOGTE EN HEBBEN HEN NIET DOOR WAT ER KOMEN GAAT IN DEZE INDUSTRIE.